Відкриття виставки «Вписані в історію - зруйновані війною»

https://www.facebook.com/100009080371413/posts/pfbid084c4xCv4Zwizxy4d9gaz2rrTB5AEougzXqrCMgQbqvuKHvo9w1a2oR9GorpdzXPul

18 квітня 2023, вівторок

Автор: **Ольга Демідко (Маріуполь)**

18 квітня у Національному музеї історії України з нагоди Дня пам'яток історії та культури відбулося відкриття виставки «Вписані в історію - зруйновані війною», організованої Департаментом культурно-громадського розвитку Маріупольської міської ради на чолі з Diana Tryma. Росія нахабно та цинічно знищила архітектурні будівлі та монументальне мистецтво Маріуполя, що мають багату та унікальну історію...

Вона і зараз продовжує знищувати маріупольські пам'ятки культури та архітектури, приховуючи сліди власних злочинів... На відкритті виступив Міністр культури та інформаційної політики України Олександр Ткаченко, який наголосив, що «у 2021 році Маріуполь був визнаний Великою культурною столицею України, а сьогодні росіяни свідомо знищують культурну спадщину міста». Вкотре дивитися на світлини мого рідного Маріуполя до повномасштабного вторгнення рф та після - мені особисто було дуже важко... 💔 Так, архітектуру можна зруйнувати, але наша ідентичність, культура і пам'ять залишаться. Рада була бачити на виставці щирих маріупольців, які продовжують зберігати та популяризувати культуру Маріуполя.

Дякую Євгену Сосновському та Івану Станіславському за ваші фото! Сьогодні вони набули ще більшої значущості та важливості. До речі, у музеї можна побачити і виставку «Азовсталь: нові сенси». Всім рекомендую відвідати обидві виставки, які чесно і без ретуші показують усі жахіття війни, а також передають героїзм і

незламність нашого народу.

Про автора

Ольга Демідко

історик, викладач, екскурсовод, громадська діячка Маріуполя.

В 2013 році закінчила Маріупольський державний університет, магістр історії.

Працювала вчителем історії у СШ № 66, телеведучою Маріупольського телебачення, на посаді асистента кафедри соціальних комунікацій Маріупольського державного університету.

Координаторка проектів «Маріуполь – це Україна», «Малюємо заради миру», «Маріуполь туристичний». З 2017 р. – голова арт-центру «Театр всередині тебе». Здобула науковий ступінь кандидата історичних наук (прирівнюється до диплома доктора філософії). Наразі доцент кафедри культурології Маріупольського державного університету, який тимчасово розташувався у Київському національному університеті будівництва і архітектури.

Є автором більше ніж 200 публікацій наукового та публіцистичного стилю та монографії «Ілюстрована історія театральної культури Маріуполя» (2017 р.); а також редактором і упорядником декількох маріупольських видань, спрямованих на підтримку талановитої молоді Маріуполя: «Альманах конкурсних робіт учнівської та студентської молоді загальноміського конкурсу „Маріуполь – це Україна“» (2016 р.); Маріупольська розмальовка «Розфарбуй місто» (2016 р.); Збірка творчих робіт маріупольців «Мелодії незримих почуттів» (2016 р.).

Фейсбук: Olga Demidko

Блог: https://mrpl.city/blogs/olga-demidko

Ольга Демідко - публікації (Репозитарій МДУ)

Ольга Демідко - публікації (Інтернет-Архів)

Ольга Демідко - публікації (Google Scholar)

Ольга Олександрівна Демідко
кандидат історичних наук, доцент кафедри культурології
Маріупольський університет
Преображенська 6, місто Київ 03037

Вписані в історію.
Зруйновані війною
Потужний розвиток Маріуполя обумовив розбудову міста та його мультикультурність. В XIX столітті тут жили та працювали люди різних національностей, які урізноманітнили архітектурну модель міста, привнесли цікаві акценти в дореволюційну забудову.
Минулого століття до Маріуполя приїжджали працювати видатні художники та художниці монументального мистецтва. До повномасштабного вторгнення рф саме в місті Марії було зосереджено одне з найбільших в Україні зібрань мозаїчної монументалістики.
Варто зазначити, що на території сучасного Маріуполя розташовані також унікальні пам'ятки археології: стародавні кургани, могильник епохи енеоліту тощо.
Всі ці пам'ятки та історичні місця є важливою складовою історії та культури міста.
Станом на 24 лютого 2022 року в Маріуполі налічувалось:
· 206
історичних будівель,
6 з яких зі статусом
пам'ятника архітектури
· 24
мозаїчні полотна
· 106
пам'ятники історії
та монументального
мистецтва
· 33
об'єкти археології
Внаслідок повномасштабного вторгнення рф значна кількість історичних об'єктів на території Маріуполя зруйнована або пошкоджена.
Збережемо в думках та серцях, а згодом відбудуємо й відродимо нашу історичну спадщину!
Фото для виставки:
Маріупольська міська рада, архіви Маріупольського краєзнавчого музею, m.EHUB, Євген Сосновський, Іван Станіславський.
Фотофіксація руйнувань – з відкритих джерел.
Маріуполь
ЯМаріуполь
Культура
МІСТ
M EHUB

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

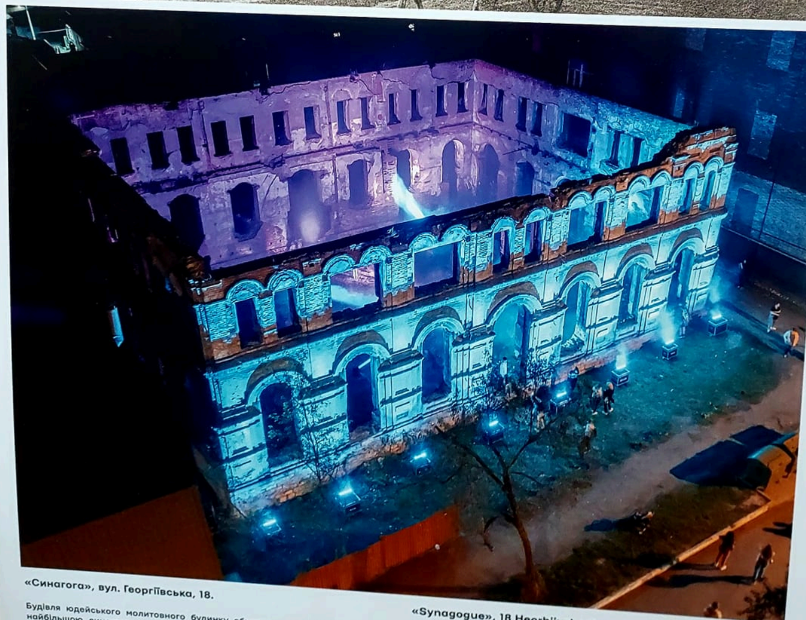

(6)

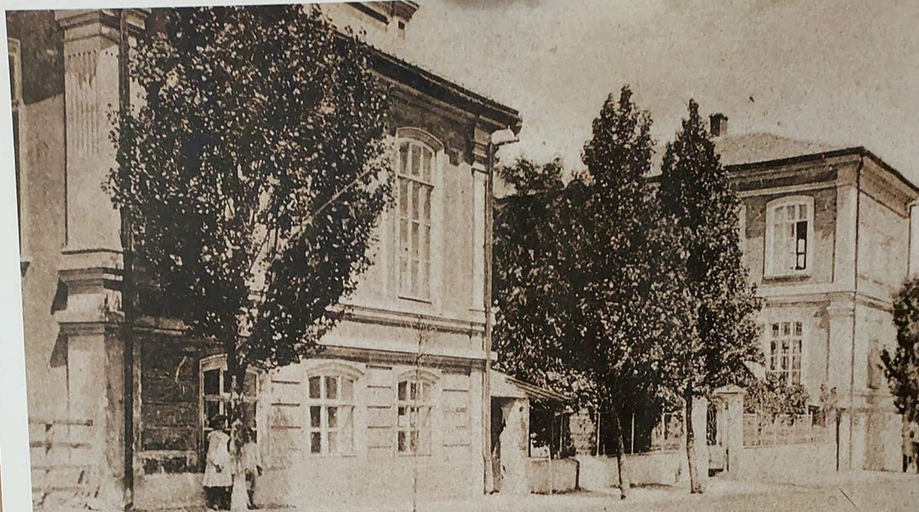

Житлові будинки зі шпилями, вул. А.Куїнджі, 35 та 48.
Residential buildings with spires, 35 and 48 A. Kuindzhi Str.
Пам'ятка архітектури місцевого значення.
It is an architectural monument of local importance.

(7)

«Синагога», вул. Георгіївська, 18.
Будівля юдейського молитовного будинку збудована у 1893 році, була
найбільшою синагогою міста, отримавши назву «Великий молитовний
дім», або «Велика синагога».
Після революційних подій 1917 р. синагога діяла деякій час, але була
реквізована на користь держави в 1920-х – поч. 1930-х рр.
Через недбале ставлення до будівлі, взимку 1987 р. через сильний снігопад
покрівля будівлі не витримала і зруйнувалася. В середині 2000-х рр.
зруйнувалися залишки внутрішніх стін та перекриття будівлі.
За декілька років до повномасштабного вторгнення влада міста разом
з громадськими активістами вдало використовували простір для арт
проєктів.
У 2021 році було розроблено документи для занесення об'єкту до
Державного реєстру нерухомих пам'яток України, як об'єкт культурної
спадщини місцевого значення.
«Synagogue», 18 Heorhiivska Str.
The building of the Jewish prayer house was constructed in 1893. It was the
largest synagogue in the city, and was called the «Great Prayer House» or
«Great Synagogue».
After the revolutionary events of 1917, the synagogue functioned for some
time, but was requisitioned in favor of the state in the 1920s and early 1930s.
Due to neglect of the building, in the winter of 1987, due to heavy snowfall, the
roof of the building collapsed. In the mid-2000s, the remains of the building's
interior walls and ceilings collapsed.
A few years before the full-scale invasion, the city authorities, together with
public activists, successfully used the space for art projects.
In 2021, documents were developed to include the object in the State Register
of Immovable Monuments of Ukraine as an object of cultural heritage of local
importance.

(8)

НИКА

Маріїнська жіноча гімназія, вул. Грецька, 44.
Будинок Колегіум-школи №1 було побудовано ще у 1894 році, для Маріїнської жіночої гімназії.
У 1920 році гімназію було закрито, а вже у 1921 році в цьому приміщені відкрилася Єдина трудова зразкова школа №1. У роки Другої світової війни тут розташовувався евакогоспіталь, який нацисти спалили у 1943 році. Пізніше будинок було відновлено. Статус Маріупольського навчально-виховного комплексу «Колегіум-школи» №1 було присвоєно навчальному закладу у 2005 році.
В березні 2022 року будинок Колегіум-школи №1 було зруйновано російськими окупантами, як і багато інших шкіл Маріуполя
Mariinsky Women's Gymnasium, 44 Hretska Str.
The building of Collegium School No.1 was built in 1894 for the Mariinsky Women's Gymnasium.
In 1920, the gymnasium was closed, and in 1921, the Unified Labor Model School No.1 was opened in this building. During the Second World War, the building was used as an evacuation hospital, which was burned by the Nazis in 1943. The building was later restored. The status of Mariupol Collegium School No.1 was granted to the educational institution in 2005.
In March 2022, the building of Collegium School No.1
Russian invaders

(9)

Будинок Нільсена, вул. Семенишина, 49.

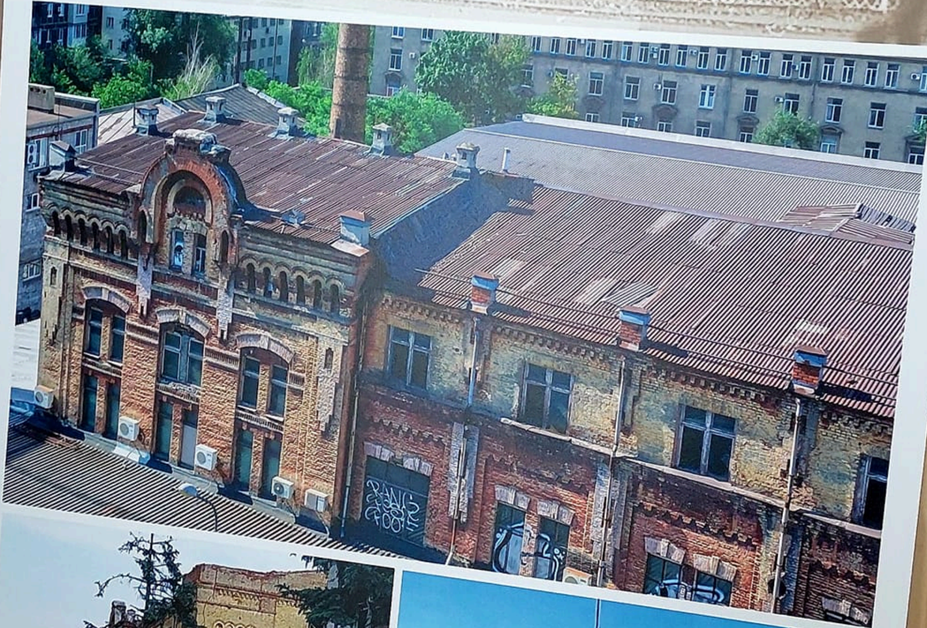
Особняк у стилі модерн, побудований міським архітектором Віктором Нільсеном для власної родини на початку XX ст.
Нільсен Віктор Олександрович (1871–1949) залишив помітний слід в містобудуванні Маріуполя. Як міський архітектор, здійснював керівництво будівельними роботами, спостереження над портовими та мостовими роботами. За його проєктом і під його керуванням споруджувався міський водогін.
У 2021 році було розроблено документи для занесення об'єкту до Державного реєстру нерухомих пам'яток України, як об'єкту культурної спадщини місцевого значення.

Nielsen's House, 49 Semenyshyna Str.

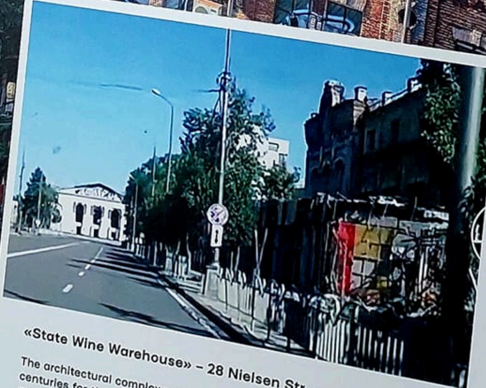
An Art Nouveau mansion built by the city architect Viktor Nielsen for his family in the early twentieth century.
Viktor Oleksandrovych Nielsen (1871-1949) left a significant mark on the urban planning of Mariupol. As a city architect, he supervised construction works, port and bridge works. The city water supply system was built according to his design and under his supervision.
In 2021, documents were developed to include the object in the State Register of Immovable Monuments of Ukraine as an object of cultural heritage of local importance.

(10)

«Казенний винний склад», вул. Нільсена, 28.

Архітектурний комплекс, зведений в кінці XIX – на початку XX ст. для Маріупольського казенного винного складу. Було відкрито у 1902 році. У приміщеннях казенного (акцизного) винного складу проводилась розфасовка та торгівля спиртними напоями.
Наприкінці 1920-х років склад було перетворено на завод з виробництва спирту.
Лікеро-горілчаний завод у Маріуполі діяв до 2002 р.
На початку XXI ст. будівельний комплекс колишнього лікеро-горілчаного заводу зазнав значних перебудов та руйнувань.
Серед приміщень особливе значення має триповерхова будівля, зведена у стилі історизм, передній фасад якої виходить на просп. Миру.
У 2021 році було розроблено документи для занесення об'єкту до Державного реєстру нерухомих пам'яток України, як об'єкту культурної спадщини місцевого значення.

«State Wine Warehouse» – 28 Nielsen Str.

The architectural complex was built in the late nineteenth and early twentieth centuries for the Mariupol State Wine Warehouse. It was opened in 1902. The premises of the state (excise) wine warehouse were used for packaging and trade in alcoholic beverages.
In the late 1920s, the warehouse was transformed into an alcohol production plant.
The distillery in Mariupol operated until 2002.
At the beginning of the twenty-first century, the building complex of the former distillery underwent significant reconstruction and destruction.
Among the premises, a three-story building built in the historicism style with a front facade facing Myru Avenue is of particular importance.
In 2021, documents were developed to include the object in the State Register of Immovable Monuments of Ukraine as an object of cultural heritage of local importance.

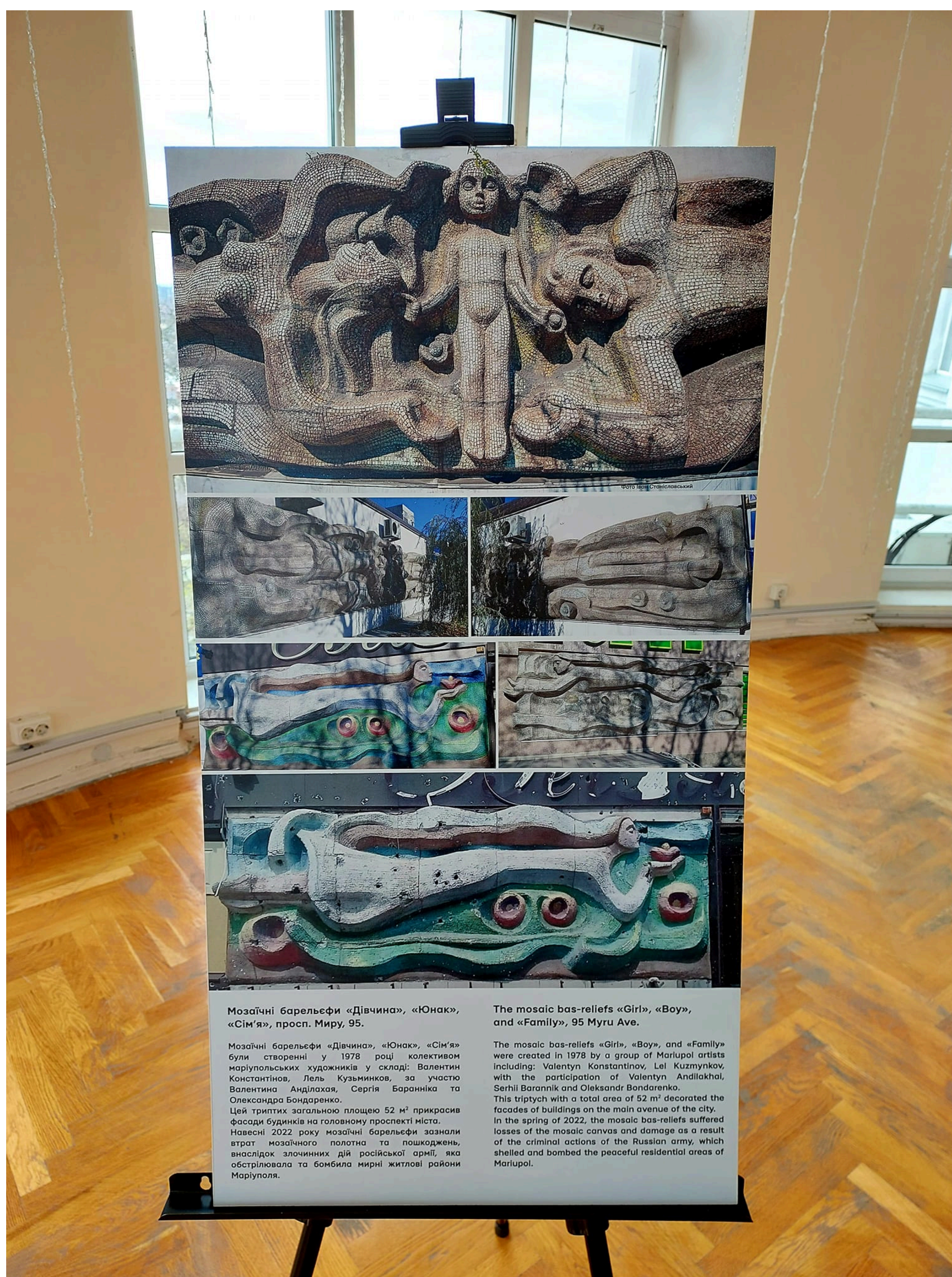
Маріупольський краєзнавчий музей, вул. Георгіївська, 20.

У експозиції та фондах Маріупольського краєзнавчого музею знаходилися унікальні археологічні комплекси та знахідки, що збиралися протягом більш ніж сторічної історії діяльності музею. Нараховувалось більш ніж 3000 археологічних експонатів. Це комплекси Амвросіївської палеолітичної стоянки, Маріупольського неолітичного могильника, матеріали курганних могильників Північного Приазов'я, золотоординського могильника у балці Водяній, знахідки козацької доби та багато іншого.
Внаслідок російської агресії археологічна колекція музею була практично повністю знищена.

Mariupol Museum of Lical Lore, 28 Heorhiivska Str.

The exposition and collections of the Mariupol Museum of Local Lore contained unique archaeological complexes and finds that were collected over more than a century of the museum's history. There were more than 3000 archaeological exhibits. These include the complexes of the Amvrosiivska Paleolithic site, the Mariupol Neolithic burial ground, materials from the burial mounds of the Northern Azov region, the Golden Horde burial ground in the Vodiana beam, finds from the Cossack era and much more.
As a result of Russian aggression, the museum's archaeological collection was almost completely destroyed.

(12)

Мозаїчні барельєфи «Дівчина», «Юнак», «Сім'я», просп. Миру, 95.
Мозаїчні барельєфи «Дівчина», «Юнак», «Сім'я» були створенні у 1978 році колективом маріупольських художників у складі: Валентин Константінов, Лель Кузьминков, за участю Валентина Анділахая, Сергія Баранніка та Олександра Бондаренко.
Цей триптих загальною площею 52 м² прикрасив фасади будинків на головному проспекті міста.
Навесні 2022 року мозаїчні барельєфи зазнали втрат мозаїчного полотна та пошкоджень, внаслідок злочинних дій російської армії, яка обстрілювала та бомбила мирні житлові райони Маріуполя.
The mosaic bas-reliefs «Girl», «Boy», and «Family», 95 Myru Ave.
The mosaic bas-reliefs «Girl», «Boy», and «Family» were created in 1978 by a group of Mariupol artists including: Valentyn Konstantinov, Lel Kuzmynkov, with the participation of Valentyn Andilakhai, Serhii Barannik and Oleksandr Bondarenko.
This triptych with a total area of 52 m² decorated the facades of buildings on the main avenue of the city.
In the spring of 2022, the mosaic bas-reliefs suffered losses of the mosaic canvas and damage as a result of the criminal actions of the Russian army, which shelled and bombed the peaceful residential areas of Mariupol.

(13)

Фото Іван Station
Мозаїчне панно «Боривітер»,
просп. Миру, 48
«Боривітер» – мозаїчне панно було створено в інтер'єрі ресторану «Україна» українською художницею та дисиденткою Аллою Горською у співпраці з бригадою художників під час творчого відрядження до Маріуполя з травня по червень 1967 року.
Мозаїку було сильно пошкоджено під час руйнування міста російськими загарбниками навесні 2022 року.
The Mosaic panel «Boryviter»,
48 Myru Ave.
«Boryviter» – a mosaic panel was created in the interior of the restaurant «Ukraine» by Ukrainian artist and dissident Alla Horska in collaboration with a team of artists during a creative trip to Mariupol from May to June 1967.
The mosaic was severely damaged during the destruction of the city by Russian invaders in the spring of 2022.

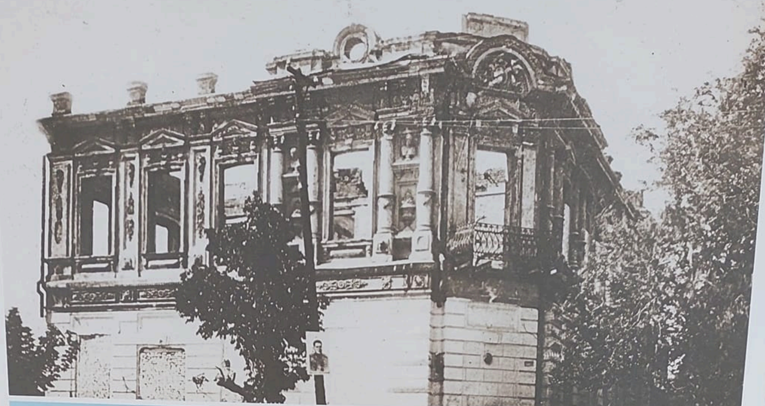
(14)

Фото Іван Station Станіславський
Фото Іван Станіславський
Ансамбль робіт в ПК «Іскра»,
по просп. Нікопольському, 143.
Палац культури «Іскра» мав одразу кілька цікавих монументальних робіт, створених продовж 1965-1966 років відомими українськими митцями: Валерієм Ламахом, Ернестом Котковим та Іваном Литовченком.
Панно із шамоту, що складалось з чотирьох тематичних фрагментів на центральному фасаді палацу, а також три інтер'єрні керамічні мозаїки.
Фасад будівлі було пошкоджено навесні 2022 року під час окупації Маріуполя.
Ensemble of works in the Palace of Culture «Iskra», 143 Nikopolskyi Ave.
The Palace of Culture «Iskra» on 143 Nikopolskyi Avenue had several interesting monumental works created in 1965-1966 by famous Ukrainian artists: Valerii Lamakh, Ernest Kotkov, and Ivan Lytovchenko.
A chamotte panel consisting of four thematic fragments on the central façade of the palace, as well as three interior ceramic mosaics.
The facade of the building was damaged in the spring of 2022 during the occupation of Mariupol.

(15)

Будинок Трегубова, проспект Миру, 56.
Будинок із гостроверхою баштою з маєтку маріупольського купця першої гільдії Абрама Трегубова, був частиною комплексу будівель, що належали родині купця, збудований наприкінці XIX – початку XX сторіч, знаходився в глибині двору.
З 2000-х років належить проєктно-будівельному підприємству «Азовінтекс», компанія провела масштабні та тривалі реставраційні роботи з відновлення всього комплексу будинків Трегубових, що завершилися у 2012 році.
Будівля була справжньою окрасою центральної частини Маріуполя, популярним об'єктом туристичних маршрутів та улюбленим місцем для фотосесій.
В березні 2022 року, після повномасштабного вторгнення росіяни майже повністю знищили будівлю.
Trehubov's House, 56 Myru Ave.
The house with a peaked tower from the estate of Abram Trehubov, a first-guild merchant of Mariupol, was part of a complex of buildings belonging to the merchant's family, built in the late nineteenth and early twentieth centuries, located in the back of the courtyard.
Since the 2000s, it has been owned by the design and construction company «Azovintex», and the company carried out large-scale and lengthy restoration work to restore the entire Trehubov house complex, which was completed in 2012.
The building was a real decoration of the central part of Mariupol, a popular tourist attraction and a favorite place for photo shoots.
In March 2022, after a full-scale invasion, the Russians almost completely destroyed the building.

(16)

Житловий будинок, просп. Миру 40.
Житловий будинок, або будинок Юр'єва, набув назву на честь прізвища свого власника – відомого маріупольського адвоката, а з часом і голови міської думи Іллі Юр'єва. Будівля з багатою, більш ніж віковою історією: тут працював кінозал «ХХ століття», облаштовували дитячий будинок, розміщувалось НКВС, а у роки Другої світової війни нацисти розмістили гестапо. Залишаючи Маріуполь вони спалили цей будинок як і багато інших. Під час відновлення у 50-ті роки в ньому було добудовано третій поверх, та будинок набув сучасного вигляду.
Останні роки в будівлі працювала кав'ярня з власною бібліотекою, улюблене багатьма маріупольцями атмосферне та затишне місце відпочинку та спілкування.
У квітні 2022 року унаслідок обстрілів російських окупантів будинок Юр'єва було зруйновано.
The apartment building, 40 Myru Ave.
The apartment building, or Yuriev's House, is named after its former owner, a well-known Mariupol lawyer and later chairman of the city council, Illia Yuriev. The building has a rich history of more than a century: it was home to the «Twentieth Century Cinema», an orphanage, the NKVD, and during World War II, the Nazis housed the Gestapo. When they left Mariupol, they burned this building like many others. During the restoration in the 1950s, a third floor was added to the building and it acquired a modern look.
In recent years, the building has been used as a coffee shop with its own library, an atmospheric and cozy place for relaxation and socializing, beloved by many Mariupol residents.
In April 2022, Yuriev's house was destroyed by shelling by the Russian occupiers.

(17)

Будинок Регіра, вул. Італійська, 10.
Будинок купця та судновласника Петра Регіра, або «будинок з грифонами» – так його називають через виразні барельєфи на його фасаді, був зведений на початку XX сторіччя на замовлення відомого маріупольського судновласника та мецената Петра Регіра.
Найбільший приватний особняк міста того часу прикрашали величні колони на вході. Родзинками комплексу був широкий, багато прикрашений фриз із повторюваними барельєфами грифонів-охоронців будинку в рослинному антуражі, та веранда, з якої відкривається краєвид на гирло річки Кальміус та Азовське море.
За часи існування особняк змінив декількох власників.
У 2021 році був внесений до списку будівель, що рекомендовані для надання статусу пам'ятки архітектури місцевого значення.
Під час окупації міста у 2022 році будівля остаточно перетворилася на руїни.
Rehir's House, 10 Italiiska Str.
The house of the merchant and shipowner Petr Rehir, or «the house with griffins» as it is called because of the expressive bas-reliefs on its facade, was built in the early twentieth century by order of the famous Mariupol shipowner and philanthropist Petr Rehir.
The largest private mansion in the city at that time was decorated with majestic columns at the entrance. The highlights of the complex were a wide, richly decorated frieze with repeated bas-reliefs of griffins guarding the house in a floral setting and a veranda overlooking the mouth of the Kalmius River and the Azov Sea.
During its existence, the mansion has changed several owners.
In 2021, it was included in the list of buildings recommended for granting the status of an architectural monument of local importance.
During the occupation of the city in 2022, the building was completely turned into ruins.

(18)

Житлові будинки зі шпилями, вул. А.Куїнджі, 35 та 48.
Пам'ятка архітектури місцевого значення та один з найбільш відомих символів міста радянської епохи, розташований на перехресті просп. Миру і вул. А. Куїнджі.
Дві кутові будівлі з баштами-близнюками, зведені в 1953-1954 рр. за проєктом Лева Яновицького, який працював у харківському «Міськбудпроекті». Парадними, симетричними фасадами виходять на Театральну площу. Будинки є складовими частинами ансамблю цієї площі та формують парадний в'їзд з півночі.
Завдяки висоті та виразному силуету є містобудівними домінантами історичного центру міста.
Під час окупації міста у березні 2022 року зазнали чисельних руйнувань та пошкоджень.
Пам'ятка архітектури місцевого значення.
Residential buildings with spires, 35 and 48 A. Kuindzhi Str.
An architectural monument of local importance and one of the most famous symbols of the Soviet-era city, located at the intersection of Myru Ave. and A. Kuindzhi Str.
The two corner buildings with twin towers were built in 1953-1954 by Lev Yanovytskyi, who in the Kharkov «Miskbudproekt». The front, symmetrical facades face Teatralna Square. The buildings are part of the ensemble of this square and form the main entrance from the north.
Due to their height and expressive silhouette, they are the urban planning dominants of the historic center of the city.
During the occupation of the city in March 2022, they suffered numerous destructions and damages.
It is an architectural monument of local importance.

(19)

**Донецький академічний обласний драматичний театр
м. Маріуполь, Театральна площа, 1**

Будівництво розпочалось у 1956 році за проєктом архітекторів Київського Діпроміста О. Малишенком та О. Криловою за зразком полтавського обласного театру. Було побудовано красиве, чудово обладнане приміщення для театру в стилі монументального класицизму з великою кількістю ліпних декоративних елементів. Об'єм будівлі – 37 тис. м³. Центральна фасадна частина будівлі із гармонійною скульптурною композицією, де чільне місце відводилося металургам і хліборобам як основним працівникам Приазов'я, похвальну оду яким виконували покровительки мистецтва. 2 листопада 1960 року відбулося урочисте відкриття.

16 березня 2022 року – безжальне уособлення гуманітарної катастрофи що спричинила Російська Федерація. Театр став братською могилою для сотень людей, які переховувалися в його стінах від російських обстрілів.

Пам'ятка архітектури місцевого значення.

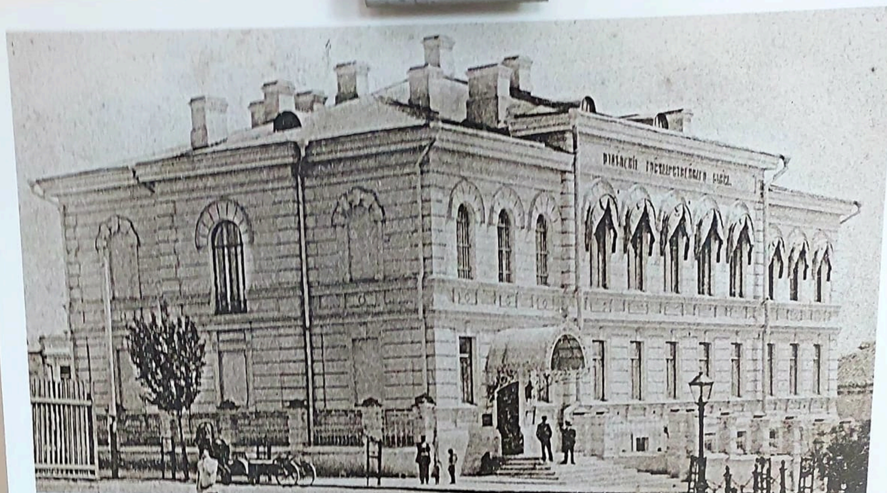
**Donetsk Academic Regional Drama Theater
in Mariupol, 1 Teatralna Square**

Construction began in 1956, designed by architects O. Malyshenko and O. Krylova from the Kyiv-based Dipromist (Research Institute for Urban Development), on the model of the Poltava Regional Theater. A beautiful, well-equipped theater building was built in the style of monumental classicism with a large number of stucco decorative elements. The volume of the building is 37 thousand cubic meters. The central façade of the building has a harmonious sculptural composition, where a prominent place was given to metallurgists and agriculturist the main workers of Pryazovia, whose ode was sung by the patrons of art. On November 2, 1960, the grand opening took place.

March 16, 2022 is the ruthless personification of the humanitarian catastrophe caused by the Russian Federation. The theater became a mass grave for hundreds of people hiding within its walls from Russian shelling.

It is an architectural monument of local importance.

(20)

Перше міське відділення Державного банку, вул. Грецька, 43.
Будинок, збудований у 1905 році, як перше міське відділення Державного банку, був свідком фінансового життя міста впродовж більш ніж сто років. Двоповерховий рустований будинок в класицистичному стилі став невід'ємною частиною архітектурної забудови головного проспекту міста. У 2019 році в стінах колишнього банку розмістилась Центральна міська публічна бібліотека ім. В.Г. Короленко. Саме в цьому будинку знаходився багатотисячний книжковий фонд бібліотеки, працював сучасний коворкінг, в якому проводилися зустрічі з діячами культури та мистецтв, презентації книг, працювала мобільна галерея, відбувалось безліч культурних заходів.
Під час оточення та безжального винищення Маріуполя російськими військами, у березні 2022 року будівля зазнала значних пошкоджень.
First city branch of the State Bank, 43 Hretska Str.
The building, built in 1905 as the first city branch of the State Bank, witnessed the financial life of the city for more than a hundred years. The two-story brick-plastered building in the classicist style has become an integral part of the architectural development of the city's main avenue.
In 2019, the former bank became home to the V. Korolenko Central City Public Library. This building housed the multi-thousand book fond, a modern co-working space that hosted meetings with cultural figures and artists, book presentations, a digital gallery, and many cultural events.
During the encirclement and ruthless destruction of Mariupol by Russian troops in April 2022, the building was heavily damaged.

(21)

Готель «Континенталь»

Виразний кутовий трьохповерховий будинок по вул. Харлампіївська, буд. 17/25, було побудовано в 1887 р. родиною італійських підприємців Томазо. В його будівництві використовувались місцеві матеріали, такі як цегла заводу Хараджаєва, чавунні сходи виробництва ливарного заводу Сойфера. Наприкінці XIX сторіччя в будинку було відкрито найбільш розкішний та сучасний на період початку XX століття, осередок культурного життя – готель «Континенталь». Тут зупинялися відомі гості не лише з усієї Російської імперії, але і Європи.

У післявоєнний час в будівлі розташували палац культури заводу «Азовсталь», який після 2010 року перейменовано в Палац культури «Молодіжний». Станом на 2022 рік установа знаходилась в стадії реорганізації в Центр сучасного мистецтва «Готель «Континенталь», готувалась документація на реставрацію з наданням нових сенсів будівлі та поєднання історії та сучасності.

Наприкінці квітня 2022 року будівля зазнала значних руйнувань.

«Continental» Hotel

The expressive three-story corner building at 17/25 Kharlampiivska Str. was built in 1887 by the Tomaso family of Italian entrepreneurs. Local materials were used in its construction, such as bricks from the Kharadzhaiev factory and cast-iron stairs produced by the Soifer's foundry. At the end of the nineteenth century, the most luxurious and modern hotel of the early twentieth century, the «Continental» Hotel, was opened in the building, a center of cultural life. Famous guests not only from all over the Russian Empire, but also from Europe stayed here.

In the post-war period, the building housed the Palace of Culture «Azovstal», which was renamed the Palace of Culture «Youth» in 2010. As of 2022, the institution was in the process of reorganization into the Contemporary Art Center «Continental Hotel», and documentation was being prepared for restoration to give new meanings to the building and combine history and modernity.

At the end of April 2022, the building suffered significant damage.

(22)

РЕАЛЬНОЕ УЧИЛИЩЕ
Столітній
Реальне училище Гіацинтова, вул. Миколаївська, 3.
Будинок було зведено на початку XX століття. З 1906 до 1922 року в ньому розташовувалося приватне реальне училище Василя Гіацинтова.
Серед найбільш відомих випускників училища – Георгій Костоправ, румейський письменник, поет та драматург, Віктор Сінайський, видатний скульптор, Костянтин Челпан, відомий радянський конструктор.
У 2016 році історична будівля на розі Миколаївської та Торгової вулиць була відреставрована та отримала нову назву бізнес-центр «Столітній».
Останні роки значну частину його приміщень займало представництво «Міжнародного Червоного Хреста».
Зруйновано російськими військами під час захоплення міста навесні 2022 року.
Hiatsyntov's private real college, 3 Mykolaivska Str.
The building was built in the early twentieth century. From 1906 to 1922, it housed the private real college of Vasyl Hiatsyntov.
Among the most famous graduates of the college are Heorhii Kostoprav, a Rumeian writer, poet, and playwright; Viktor Sinaiskii, an outstanding sculptor; and Kostiantyn Chelpan, a famous Soviet designer.
In 2016, the historic building on the corner of Mykolaivska and Torhova streets was restored and renamed the Business Center «Centennial». In recent years, the International Red Cross office has occupied a significant part of the building.
It was destroyed by Russian troops during the capture of the city in the spring of 2022.

(23)

vodafone
Будинок з годинником – проспект Миру 75-б
Побудований в 50-ті роки ХХ сторіччя на перетині проспектів Миру та Металургів був примітний своєю годинниковою вежею та знайомий кожному маріупольцю. На верхніх поверхах годинникової вежі знаходилась художня майстерня, де працювали Віктор Арнаутов, Лель Кузьмінков, Григорій Пришедько, Валентин Константинов.
У 2021 році було завершено ремонт фасаду будинку та встановлено новий триметровий годинник з власним дзвоном.
Під час окупації міста російськими загарбниками у березні 2022 року будинок було зруйновано та під виглядом реконструкції знищено остаточно.
The House with a clock – 75-b Myru Ave.
Built in the 50s of the twentieth century at the intersection of Myru and Metallurhiv avenues, the clock tower was notable for its clock tower and was familiar to every Mariupol resident. The upper floors of the clock tower housed an art workshop where Viktor Arnautov, Lel Kuzminkov, Hryhorii Pryshedko, and Valentyn Konstantinov worked.
In 2021, the facade of the building was renovated and a new three-meter clock with its own bell was installed.
During the occupation of the city by the Russian invaders in March 2022, the building was destroyed and finally demolished under the guise of reconstruction.

(24)

Готель «Спартак», вул. Харлампіївська, 13.
Готель «Спартак» – старіший та один із найбільших готелів міста.
Збудований на початку XX ст., імовірно, міським архітектором Віктором
Нільсеном. Готель був архітектурною прикрасою історичного центру міста
та місцем, де зупинялись декілька поколінь його гостей.
Серед видатних гостей готелю: скрипалі Давид Ойстрах та Михайло
Ерденко, співаки Георгій Виноградов, Клавдія Шульженко та Леонід
Утьосов, артисти театру та кіно Марк Бернес, Микола Крючков, Фаїна
Раневська та багато інших.
Будівлю було пошкоджено у березні 2022 року російськими військами
в ході обстрілів житлових кварталів історичного центру Маріуполя.
«Spartak» Hotel, 13 Kharlampiivska Str.
Hotel Spartak is the oldest and one of the largest hotels in the city. It was built
in the early twentieth century, probably by the city architect Viktor Nielsen.
The hotel was an architectural decoration of the historic city center and
a place where several generations of its guests stayed.
Among the hotel's prominent guests were violinists Davyd Oistrakh and
Mykhailo Erdenko, singers Heorhii Vynohradov, Klavdia Shulzhenko and
Leonid Utosov, theater and film actors Mark Bernes, Mykola Kriuchkov, Faina
Ranevska and many others.
The building was damaged in March 2022 by Russian troops during shelling
of residential areas in the historic center of Mariupol.

(25)

(26)

(27)

(28)

(29)

Скріншот - Оригінал

n/100009080371413/posts/pfbid084c4xCv4Zwizxy4d9gaz2rrTB5AEougzXqrCMgQbqvuKHvo9w1a2oR9GorpdzXPul

Olga Demidko
April 18 ·

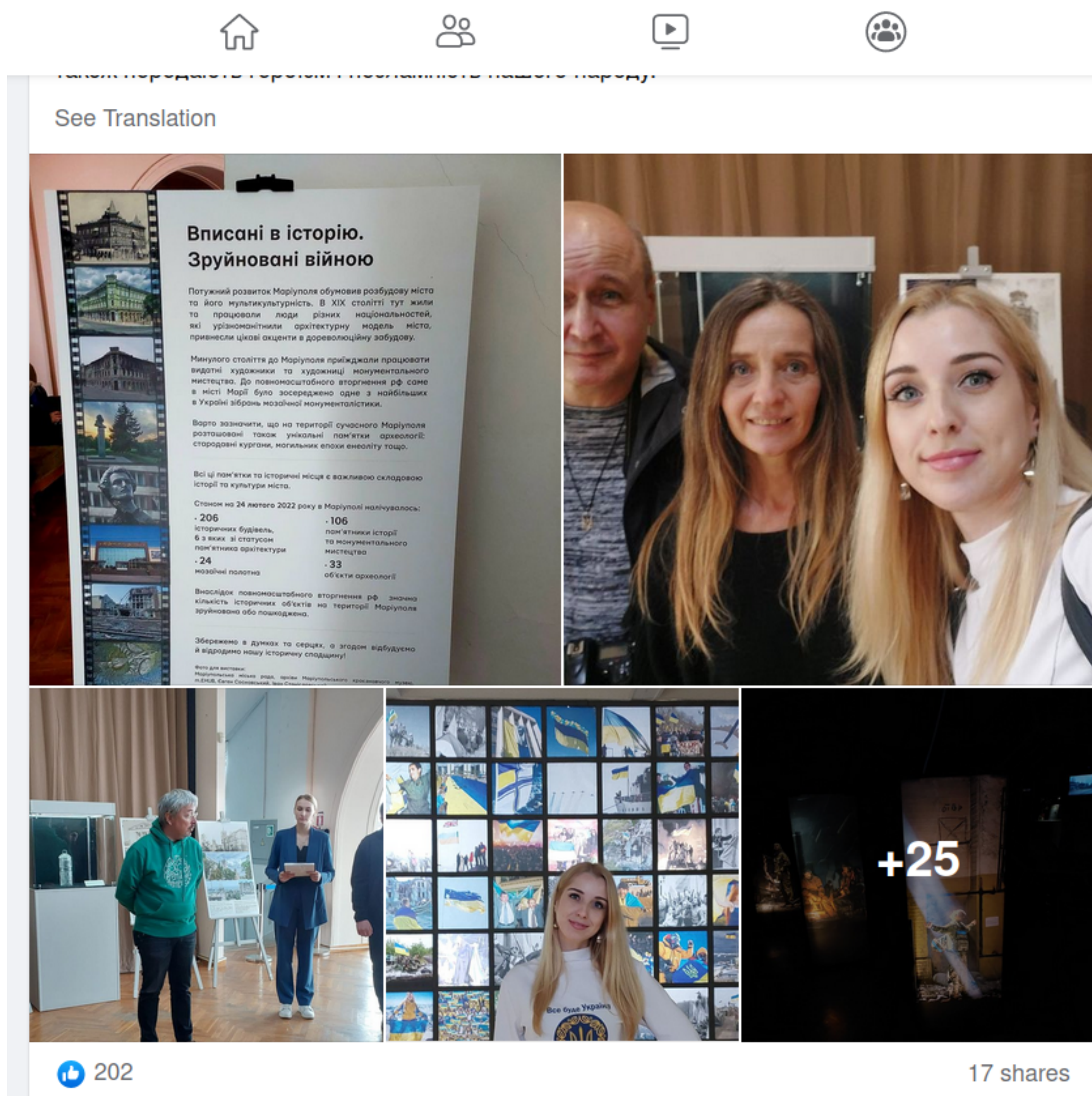
18 квітня у Національному музеї історії України з нагоди Дня пам'яток історії та культури відбулося відкриття виставки "Вписані в історію - зруйновані війною", організованої Департамент культурно-громадського розвитку Маріупольської міської ради на чолі з Diana Tryma. Росія нахабно та цинічно знищила архітектурні будівлі та монументальне мистецтво Маріуполя, що мають багату та унікальну історію... Вона і зараз продовжує знищувати маріупольські пам'ятки культури та архітектури, приховуючи сліди власних злочинів... На відкритті виступив Міністр культури та інформаційної політики України Олександр Ткаченко, який наголосив, що "у 2021 році Маріуполь був визнаний Великою культурною столицею України, а сьогодні росіяни свідомо знищують культурну спадщину міста". Вкотре дивитися на світлини мого рідного Маріуполя до повномасштабного вторгнення рф та після - мені особисто було дуже важко...💔 Так, архітектуру можна зруйнувати, але наша ідентичність, культура і пам'ять залишаться. Рада була бачити на виставці щирих маріупольців, які продовжують зберігати та популяризувати культуру Маріуполя. Дякую Evgeny Sosnovsky та Іван Station Станіславський за ваші фото! Сьогодні вони набули ще більшої значущості та важливості. До речі, у музеї можна побачити і виставку "Азовсталь: нові сенси". Всім рекомендую відвідати обидві виставки, які чесно і без ретуші показують усі жахіття війни, а також передають героїзм і незламність нашого народу.

See Translation

Вписані в історію.
Зруйновані війною

(1)

m/100009080371413/posts/pfbid084c4xCv4Zwizxy4d9gaz2rrTB5AEougzXqrCMgQbqvuKHvo9w1a2oR9GorpdzXPul F

(2)